

ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံးတံာ်တကစီဉ်
 ဒီး တလါတဘျီတံာ်ဟ်ဖျါ
 ဒုဉ်ညါ - ၂၇၄၉

တလါအံၤကွီဉ်တဲဉ်ကီၤ ထံၣ်ကီၤသဲးတံာ်သဘဉ်ဘဉ်အိဉ်ထီဉ်ဘဉ်ဆဉ် အတံာ်ပိာ်ထွဲတဖဉ်တ ဟဲဘဉ်ဒိတုၤလၢဒဲကဝီၤတဖဉ်အယိ KRC တံာ်ကွၢ်ထွဲဒဲကဝီၤနွံဖျါနီဉ်ဂံၢ် (၁၄၀,၅၈၃) (ပုၤလီၤလံၤ ဟ်ဖျိဉ်ပုၤသီစရီ) ဒ်ဖျါဝဲလဲၤအုၣ်ဖျါစရီပူၤတဖဉ် အတံာ်အိဉ်မူလဲၤသးဒ်ညီန့ၢ်အသိးလီၤ. ထံၣ်ကီၤလၢပ အိဉ်ကဒုတဘျီအတံာ်သဘဉ်ဘဉ် မ့ၢ်အိဉ်တုၤလၢ ပၤကွၢ်ဝဲတန့ၢ်လၢသၢပျါ လၢကျဲတဘိ ဘိဘဉ်ဒိပ ဒဲကဝီၤတဖဉ်သ့ဝဲဒ်လီၤ.

၂၀၁၀ - နံဉ်အပူၤပတံာ်တိာ်ဟ်အိဉ်လၢပကဒုးအိဉ်ထီဉ် KRC ကမံးတံာ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ဒဲကဝီၤကမံး တံာ်တဖဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤအတံာ်ယုထၢကဘဉ်ဝံၤဝဲလဲၤ February ဘဉ်ဆဉ်လၢတံာ်ဂ့ၢ်အ ကလုာ်ကလုာ်အယိပမၤ အီၤတလၢပုၤဘဉ်. ဒဲကဝီၤတဖဉ်အတံာ်ယုထၢဝံၤဝဲလဲၤလၢဝဲ လၢအုၣ်ဖျါအကတၢ်တန့ၢ်အပူၤလီၤ. ဘဉ် ဆဉ်မ့ၢ်တံာ်လီၤသးမံလၢ တံာ်ပတံာ်ဆုၤ ဒဲကဝီၤတဖဉ်ညီထီဉ်ဝဲဒးဒ်အယိန့ၢ်လီၤ.

ပကွၢ်ကွၢ်ပဒဲကဝီၤတဖဉ်အပူၤ တံာ်ကီၤတဲဉ်ခိဉ်ဒိဉ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢကကဲထီဉ်တံာ်လီၤဖး, တံာ်ဟးဂီၤ တအိဉ်ဒီးဘဉ်န့ၢ်ပစံးသ့လီၤ. လၢညါပဘဉ်ယိဉ်လၢကီၤပယီၤသးပဒိဉ်မ့ၢ်မၤဆူဉ် ကလုာ်န့ၢ်ဖီဉ်စုကဝဲၤ တဖဉ်လၢကကဲထီဉ်(Border Guard Force or Militia)ဒီးကလုာ်န့ၢ်တဖဉ် (လီၤဆီဒ်တံာ် Democratic Karen Buddhist Army) မ့ၢ်တတူၢ်လိာ်ဘဉ်ဒီးတံာ်ဒုးမ့ၢ်အိဉ်ထီဉ်န့ၢ်ကမုၢ်တနီၤကဟဲယုၢ်န့ၢ်ဆူဒဲက ဝီၤအပူၤလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်တုၤခဲအံၤတံာ်တမၤအသးနီတမံၤဒီးဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်ကိးလၢဒီးပုၤအသီတဖဉ် လၢ တံာ်ဂ့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်အယိ ဟဲထီဉ်စးပြးစးပြးလၢ ဒဲကဝီၤကိးဘဉ်အပူၤအဖၤမ့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်လၢကီၤပ ယီၤအပူၤတံာ်ဆိဉ်ဘံးဆိဉ်ဘၢနးအယိမ့ၢ်တမ့ၢ်ဘဉ်ဒီးမ့ၢ်လၢ NGOs ဟဲမၤစၢၤပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒဲကဝီၤ ဖိလၢတံာ်အိဉ်တံာ်အီၤ,တံာ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့, တံာ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ခီလီၤအယိမၤ. ပုၤဖးတံာ်ဖိတဖဉ် ကစံးဒ် လဲဉ်.

KRC -ကမံးတံာ်အတံာ်လဲၤအံၤပုၤထီဉ်အနံဉ် (၃၅) နံဉ်လံ-ပမ့ၢ်ဒုးတံာ်မၤစၢၤဆိဉ်ထွဲပုၤ အတံာ် လၢကီၤဘျီလၢစ့ၤတဖဉ်မ့ၢ်တံာ်လီၤဘီလီၤမ့ၢ်အယိ ပတစံးဘျုးပုၤဟ့ၣ်မၤဘျီတံာ်တဖဉ်ပအိဉ်တသ့ဘဉ်. ဒီးပသ့ညါလၢအဝဲသ့ဘဉ်ဝံဘဉ်ယိးတံာ်ဘိဉ်အံၤ ဒီးယံာ်ဒီးယၢထီဉ်ဝဲဒ်န့ၢ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ပမၤတ သ့ဘဉ်,သ့တမံၤမ့ၢ်ဒ်တံာ်“ယုကညး”လၢအသုတပာ်ကတီၢ်အတံာ်မၤစၢၤတဖဉ်အဂီၢ်လီၤ. ပုၤဟ့ၣ်မၤ ဘျီတံာ် တဖဉ်အတံာ်ယုကျဲအယိ တံာ်လဲၤဆူကီၢ်သၢဘဉ်တဘျီ အတံာ်ရဲဉ်တံာ်ကျဲၤအိဉ်ထီဉ်န့ၢ်ပသမၤ တသ့ဘဉ်. ပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအကထိ တဖဉ်အကထိလဲၤတုၤကီၢ်သၢဘဉ်တဘျီအယိ ပမ့ၢ်လၢလၢက မၤဖုံထီဉ်ပုၤဟ့ၣ်မၤဘျီတံာ် တဖဉ်အတံာ်ဝံတံာ်ယိးလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ပတံာ်မ့ၢ်လၢအံၤတကဲထီဉ်ဝဲဘဉ်မ့ၢ် လၢ ပုၤအသီတဖဉ် ဟဲမၤပုၤကွၢ်ပုၤလဲၤကီၢ်ချၢတဖဉ်အလီၢ်အယိလီၤ.

ပုၤအသီလၢအဟဲဝဲၤ၂၀၀၅ အလီၢ်ခံတဖဉ်တအိဉ်ဒီးလၢပုၤဒီးန့ၢ်တံာ်မၤစၢၤအစရီပူၤဒီးဘဉ်. တံာ် အံၤ မ့ၢ်တံာ်ဂ့ၢ်ကီတမံၤလၢပဂီၢ်လီၤ.မ့ၢ်တမ့ၢ်လၢထံၣ်ကီၤပဒိဉ် (Host government) အတံာ်ဟ့ၣ်အခွဲးဘဉ်ဒီး

တနံအံပသုညါလၢန့ဆၢၣ်တၢ်မၤဟးဂီၤ(Natural Disaster) တဖၣ်အါထီၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. လၢန့ၣ်အမၤညါပုၤကညိၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် (Disaster) တဖၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးအယိပုၤဘၣ်ကိဘၣ်ခဲလၢဟီၣ် ခိၣ်ချၢအံၤအါထီၣ်ဝဲဒၣ်ရှၢၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိပုၤတိစၢၤမၤစၢၤတၢ်တဖၣ်ပဘၣ်ယိၣ်လၢအတၢ်ဝံတၢ်ယိးကယၢအါထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

- v ၄-၆/၅/၁၀ - KRC ဦး CMP ပုၤမၤတၢ်ဖိလဲၤထီၣ်ဝဲ TOT တၢ်မၤလိဖဲမဲၢ်ဟီၣ်စီၣ်, တၢ်မၤလိလၢ အမ့ၢ်ဝဲတၢ်ယဲၣ်လီၤဘျါလီၤတၢ်သဘံၣ်ဘျုး,တၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်ဒီး တၢ်ကွဲးတၢ်ဟံၣ်ဖျါန့ၣ်လီၤ. ပပုၤမၤတၢ်ဖိလၢ KnRC ဦး CBO တဖၣ်ဟဲထီၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်မၤလိန့ၣ်လီၤ.
- v ၄/၅/၁၀ - အူးပုၣ်တၢ်ဆဲးကျိးမူဒါခိၣ်လၢ KRC ဦး KRC ဆူၣ်ချ့မူဒါခိၣ် လဲၤဟးထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိး RCH ပုၤမၤတၢ်ဖိဖဲဒဲကဝီၤဝဲၤဒီး ဒိကန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လဲၤခီဖျိလၢတၢ်မၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- v ၃-၇/၅/၁၀ - KRC နဲၣ်စွဲၣ်သယဲၤလဲၤအိၣ်သကိး ဒိၣ်ယါ, ထါမဟ့ၣ်လၢ SGBV တၢ်ဂ့ၢ် န့ၣ်လီၤ. အိၣ်ဖိၣ်သကိးဝဲဒီး CBO, ဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်, နီၤလီၤသကိးတၢ်ထံၣ်တၢ်ကစီၣ်ဒီး ဟံၣ်လီၤခါဆူညါတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခဲနဲၣ်စွဲၣ်သယဲၤဟံၣ်ဖျါထီၣ် UNHCR ဦး IRC မူဒါခိၣ်အတၢ်မၤလၢဒဲကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ.

- ✓ ၁၁-၁၃/၅/၁၀ - နှဲရှဲသယံးဒီးဂ်ဝီမူဒါခိန် (၂) လဲၤဆူနီၣ်ဖိဒဲကဝီၤဒီး ယုသုၣ်ညါဝဲတံၢ်ဂ့ၢ် ဘၣ်ထွဲတၢ်သုၣ်ထီၣ်ပီးလီၤမၤ, ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါအီၤလၢ TBBC န့ၣ်လီၤ.
- ✓ ၁၄/၅/၁၀ - နှဲရှဲသယံးတဲဖျါ SGBV အတၢ်အိၣ်သးဖဲဒီၣ်ယါ, ထါမဟ့ၣ်ဆူ KWO ဝဲၤဒီးမုၢ် ယုၢ်န့ၣ်လီၤ. တနံၤယီၤန့ၣ် KRC ဝဲၤဒီးမူဒါခိန်ဒီး နှဲရှဲသယံးသမံထံဝဲပုၤပတံထီၣ်တၢ် မၤလွံၢ်ဂၤလၢ KRC ဝဲၤဒီးလိာ်ဘၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ✓ ၁၇/၅/၁၀ - KRC ဒီး CMSP ထံၣ်လိာ်သးကျဲၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤလၢ ၂၁/၅/၁၀ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲ Tak ဒီးမဲၢ်ဟီၣ်စီဟီၣ်ကဝီၤဒီး ပုၤကဟဲ ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်မုၢ်ဝဲ ဒဲကဝီၤတဖၣ်အကမံးတံၢ်တနီၤန့ၣ်လီၤ.
- ✓ ၁၈/၅/၁၀ - KRC ဒီး CMSP ထုးသကိးဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤလၢ KRC နံၣ်ဖးဖိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကဘၣ် တၢ်မၤအီၤဖဲ ၂၂/၆/၁၀ မဲၢ်လးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ✓ ၁၈/၅/၁၀ - ကူၣ်သုမူဒါခိန်လဲၤဆူအူပုၣ်ဒဲကဝီၤ ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤတၢ်နၢ်ပာ်အါလိာ်သးဒီး မၤဂ့ၢ် ထီၣ်တၢ်မၤဒီးကူၣ်သုပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်.
- ✓ ၁၉/၅/၁၀ - ဆဲးလဲၤဆူနီၣ်ဖိလၢတၢ်ဂ့ၢ်တခါယီၤအဖီခိၣ်လီၤ.
- ✓ ၁၉/၅/၁၀ - KRC တူၢ်လိာ်မုၢ် UNHCR Senior Protection မူဒါခိၣ်အသီဖဲ ဝဲၤဒီးဒီးတနံၤယီၤ န့ၣ်ဂ့ၢ်ဝီမူဒါခိန် (၂) လဲၤအိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်ယးဟံၣ်ဒွဲတၢ်ဂ့ၢ်ဝဲ KWO ဝဲၤဒီးမဲၢ်ဆိးန့ၣ်လီၤ.
- ✓ ၂၁/၅/၁၀ - KRC ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖဲမဲၢ်လးဒဲကဝီၤ ယုၢ်ဒီးဒဲကဝီၤတနီၤ ခါၣ်စးကိၣ်ကးသကိး ဟံၣ်ဒွဲတၢ်ဂ့ၢ်ဆါတဲၣ်သကိးလၢ KRC တီခိၣ်ရီၢ်မဲးဒီးအိၣ်ထီၣ်ဟံၣ်ဒွဲကမံးတံၢ် တဆီဘၣ်တ ဆီဒီး ပာ်လီၤဟံၣ်ဒွဲတၢ်မၤအကျါအကျဲ.
- ✓ ၂၄/၅/၁၀ - KRC ပုၤပာ်လီၤဆုၣ်နီၤ, အူပုၣ်ဒဲကဝီၤတၢ်ဆဲးကျိးမူဒါခိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့မူ ဒါခိၣ် ကိးဝဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖဲ အူပုၣ်ဒဲကဝီၤ, ထံၣ်လိာ်သးဒီး ဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်, ဒီး RCH ပုၤ မၤတၢ်ဖိ, ARC မူဒါခိၣ်လၢ ကတဲသကိးတၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်လၢ ARC ဒီး RCH ပုၤမၤတၢ်ဖိ အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.
- ✓ ၂၇/၅/၁၀ - ဂ့ၢ်ဝီမူဒါခိၣ်ဒီး မူဒါခိၣ်၂ လဲၤထီၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ LAC ဒီး AMI ဘၣ်ထွဲ CSO အတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒဲကဝီၤစံၣ်ညီၣ်ပီတုၤကရၢဟဲထီၣ်ယုၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.
- ✓ ၃၁/၅/၁၀ - KRC မၤဝဲ EC အတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိး, EC ဒီး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့, တၢ်ကူၣ် ဘၣ်ကူၣ်သု, ဂ့ၢ်ဝီမူဒါခိၣ် တၢ်လုာ်အိၣ်သးသမူအမူဒါခိၣ်တဖၣ်ဟဲထီၣ်ယုၢ်ဝဲလီၤ.